

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

จังหวัดอุดรดิตถ์ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ได้ชื่อว่าเมืองท่าแห่งทิศเหนือเป็นดินแดนล้านนาตะวันออก ตำนานอันลึกลับของเมืองลับแล ดินแดนแห่งกลางสาดหวานหอม ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดอุดรดิตถ์ ประมาณ 60 % ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นภูเขาสูงและที่สูงอยู่ในบริเวณทางด้านเหนือ และทางตะวันออกของจังหวัด มีความสูงของพื้นที่ระหว่าง 400-1,000 เมตร ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านโคก อำเภอปากท่า อำเภอน้ำปาด อำเภอท่าปลา อำเภอลับแลและบางส่วนของอำเภอเมือง

สภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงจากการสำรวจของกรมป่าไม้พบว่าพื้นที่ป่าไม้จังหวัดอุดรดิตถ์ ลดลงตามลำดับโดยปี พ.ศ. 2516 มีเนื้อที่ป่าไม้ประมาณ 3,565,000 ไร่คิดเป็นร้อยละ 72.77 จนกระทั่งปี พ.ศ. 2556 มีเนื้อที่ป่าไม้ประมาณ 2,740,786 ไร่คิดเป็นร้อยละ 53.70 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1.1

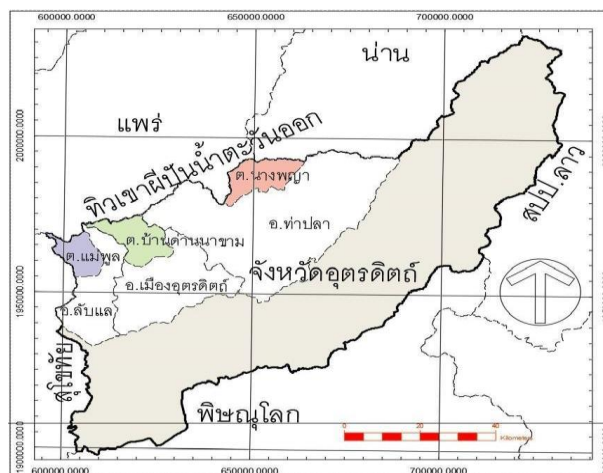
ตารางที่ 1.1 แสดงพื้นที่ป่าตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2516 ถึง ปี พ.ศ. 2556

ปี พ.ศ.	เนื้อที่ป่า (ไร่)	ร้อยละ
2516	3,565,000	72.77
2543	2,863,500	58.45
2547	2,776,678.5	56.68
2551	3,075,568.75	62.78
2556	2,740,786	53.70

ที่มา : กรมป่าไม้. 2560

จากลักษณะภูมิประเทศในส่วนที่เป็นที่สูงทำให้ประชากรในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีอาชีพเกษตรกรรมชาวสวนที่มีภูมิปัญญามาอย่างยาวนานในการทำสวนระบบวนเกษตร (Agro-forestry) โดยมีป่าไม้กระจายทั่วไปในพื้นที่สวน ทำให้พื้นที่ป่าไม้ใกล้เคียงกับป่าธรรมชาติหรือเรียกว่าเป็นระบบการทำสวนป่าธรรมชาติ (Horticulture in the forest area system) เจษฎา มิ่งฉาย (2556 : 26) สรุปจากงานวิจัยว่าปัจจุบันการใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำสวนไม้ผลบนพื้นที่สูงของเกษตรกรชาวสวนในจังหวัดอุดรดิตถ์ แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบใหญ่ๆ คือ 1) ไม้ผลในระบบวนเกษตรหรือไม้ผลที่อยู่ร่วมกับไม้ป่าเดิม 2) ไม้ผลที่ปลูกผสมกันโดยไม่มีป่าเดิม 3) ไม้ผลเชิงเดี่ยวคือการปลูกทุเรียนหรือลองกองอย่างเดียวหนึ่ง

ในส่วนของทิวเขาผีปันน้ำตะวันออกเชื่อมต่อมาจากจังหวัดแพร่ อยู่ในบริเวณด้านเหนือและด้านตะวันออกของจังหวัดอุดรดิตถ์ ณ เทือกเขานี้เป็นแหล่งปลูกไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ทำให้ได้ชื่อว่าเป็น **ภูเขากินได้** โดยมีไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน ลางสาด ลองกอง เป็นต้น ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1.1 ทิวเขาฝิ่ป็นน้ำตวันออก

ปัจจุบันมูลค่าไม้ผลเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทุเรียนหลงลับแลเป็นที่นิยมและมีความต้องการของผู้บริโภคทั่วประเทศเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ราคาทุเรียนหลงลับแลมีราคาค่อนข้างสูงในห้างดังในเขตกรุงเทพมหานคร มีราคา 300 บาท/กิโลกรัม (กก.) สร้างรายได้เข้าจังหวัดปีละ 2,000 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2559 (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 2559) โดยไม้ผลเศรษฐกิจส่วนใหญ่ผลิตจากบริเวณทิวเขาฝิ่ป็นน้ำตวันออก ครอบคลุม ในอำเภอลับแล อำเภอเมือง และอำเภอท่าปลา อีกทั้งถ้าไม้ผลเศรษฐกิจนี้ผลิตจากระบบวนเกษตร (Agro-forestry) จะมีความโดดเด่นด้านรสชาติเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของผลไม้ที่ปลูกในจังหวัดจตุรทิศ ไม้ผลเศรษฐกิจดังกล่าวมีส่วนในการสร้างความเจริญเติบโตให้กับเศรษฐกิจในจังหวัดจตุรทิศพบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์เบื้องต้นของจังหวัด (Gross province product : GPP) เติบโตขึ้นมาเป็นลำดับในปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2557 โดยสัดส่วนของมูลค่าของสินค้าภาคเกษตรคิดเป็นร้อยละ 30 และเพิ่มขึ้นมาเป็นลำดับแต่การเพิ่มขึ้นของมูลค่าดังกล่าวยังมีความผันผวนจนใน พ.ศ. 2557 มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 32 ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต
ปี พ.ศ. 2553 – 2557

สาขาการผลิต		(ล้านบาท: Million Baht)				
		2553	2554	2555	2556	2557 ^P
ภาคเกษตร		8,024	9,402	13,586	13,797	11,875
	เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	7,815	9,193	13,369	13,534	11,582
	การประมง	210	209	217	263	294
ภาคนอกเกษตร		18,691	21,289	24,372	24,565	24,768
	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	275	309	311	339	367
	อุตสาหกรรม	3,501	5,553	5,782	5,458	6,118
	การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	720	706	767	831	870
	การก่อสร้าง	951	1,300	1,733	1,723	1,663
	การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์					
	ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	2,959	3,011	3,994	3,819	3,824
	โรงแรมและภัตตาคาร	39	37	45	121	111
	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	684	699	734	727	710
	ตัวกลางทางการเงิน	1,430	1,520	1,780	2,094	2,341
	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	1,444	1,381	1,478	1,843	1,448
	การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ					
	รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	2,448	2,588	3,343	3,034	2,374
	การศึกษา	3,220	3,138	3,201	3,237	3,547
	การบริการด้านสุขภาพ และสังคม	688	704	795	834	882
	การให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	239	271	308	325	325
	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	91	75	102	180	188
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด		26,715	30,691	37,958	38,362	36,643
สัดส่วนภาคเกษตรต่อ GPP		30.04	30.64	35.79	35.97	32.41

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559

นอกจากนี้ไม้ผลเศรษฐกิจ ได้แก่ ทุเรียนพื้นเมือง ทุเรียนหลงลับแล ทุเรียนหลินลับแล ทุเรียนหมอนทอง ลางสาด ลองกอง และไม้ยืนต้น ที่ปลูกได้ในจังหวัดอุตรดิตถ์ มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เปลี่ยนแปลงตามสภาพภูมิอากาศ สภาพดิน น้ำตามธรรมชาติ ทำให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในแต่ละปี เพาะปลูกไม่แน่นอน โดยในปีเพาะปลูก 2557 ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงถึง 2,125.85 กิโลกรัมต่อไร่และในปีเพาะปลูก 2558 ให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 720 กิโลกรัมต่อไร่ ดังตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3 เนื้อที่เพาะปลูกไม้ผลทุเรียนพื้นเมือง ทุเรียนหลงลับแล ทุเรียนหลินลับแล ทุเรียนหมอนทอง กลางสาด ลองกอง และไม้ยืนต้น จำแนกตามเนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ปีเพาะปลูก พ.ศ. 2555 - 2558

ปีเพาะปลูก (พ.ศ.)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)
2554	68,965.2	53,370.05	50,112.39	1,021.167
2555	72,756.00	44,313.00	49,605.83	994.50
2556	72,617	44,318	41,778.07	902
2557	78,116.71	53,963	55,697.62	2,125.85
2558	64,662	41,931	33,265.20	720

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์. 2559

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นการจะสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะการสร้างมูลค่าไม้ผลเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสวนวนเกษตรต้องมีการพัฒนาระบบตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ อย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ไม้ผลที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ไม้ผลเศรษฐกิจที่ปลูกในระบบวนเกษตรยังสามารถรักษาภูมิปัญญา รักษาวิถีชีวิตของเกษตรกรชาวสวนให้มีการดำรงรักษาสิ่งแวดล้อมทดแทนผืนป่าบนภูเขาสูงที่มีปริมาณน้อยลง จากวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุตรดิตถ์ที่ว่า “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ผลผลิตปลอดภัย สืบสานวัฒนธรรมไทย ก้าวไกลสัมพันธ์เพื่อนบ้านยั่งยืน” ภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ ระบบวนเกษตร จึงน่าจะเป็นประเด็นที่จังหวัดควรมุ่งสร้างและส่งเสริม เนื่องจากคนส่วนใหญ่ของจังหวัดประกอบอาชีพเกษตรกร ระบบวนเกษตรเป็นระบบที่ให้ธรรมชาติดูแลกันเองมีการใช้เคมีในปริมาณที่น้อยมาก อีกทั้งระบบวนเกษตรถือเป็นแหล่งซัพพลายเก็ดด้านอาหารขนาดใหญ่ให้เกษตรกรชาวสวนได้บริโภคผลไม้หลากหลายชนิด ดังสำนักเกษตรจังหวัดได้เก็บสถิติผลไม้นอกเหนือจาก ทุเรียน กล้วย ฝรั่ง ลองกอง โดยมีผลไม้อื่น ๆ ได้แก่ เงาะ ฝรั่ง มะม่วงหิมพานต์ มะขามหวานสีชมพู มะขามหวานสีทอง มะขามหวาน พันธุ์อื่น ๆ กล้วยน้ำว้า มะม่วงเขียวเสวย มะม่วงน้ำดอกไม้ มะม่วงแก้ว มะม่วงโชคอนันต์ มะม่วงพันธุ์อื่น ๆ มะพร้าวหวานพื้นเมือง มะพร้าวหวานไข่ไก่ฝักพื้นบ้าน สัตว์ต่าง ๆ เช่น กบ เขียด ปลา ปู กุ้งที่สามารถนำมาปรุงอาหารได้อย่างปลอดภัยส่งผลให้เกษตรกรมีสุขภาพดี การจะดำรงรักษาไว้ให้ระบบวนเกษตรอยู่คู่กับวิถีชีวิตเกษตรกรชาวสวนของจังหวัดอุตรดิตถ์พร้อม ๆ กับการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้มีความเจริญเติบโต การวิจัยองค์ความรู้ระบบวนเกษตรจึงถือว่ามีค่าสำคัญสำหรับจังหวัดอุตรดิตถ์

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ (มรอ.) ได้สนับสนุนเงินทุนวิจัยเพื่อให้คณาจารย์ได้ค้นคว้าวิจัยร่วมกับชาวสวนระบบวนเกษตร และเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบวนเกษตรในปีงบประมาณ 2560 จากผลการวิจัยของปีงบประมาณ 2560 ภาพรวมพบว่าระบบวนเกษตรให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดีกว่าระบบเกษตรเชิงเดี่ยว สกว. และ มรอ. ได้สนับสนุนงบประมาณต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2561 โดยมีเป้าหมายของชุดโครงการวิจัยทำหยาไทย ในการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรชาวสวนในระบบวนเกษตรบนวิถีอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อมในจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยประเด็นสร้างรายได้จากการพัฒนาห่วง

โซ่อุปทานของผลไม้เศรษฐกิจในแต่ละช่วงที่ผลไม้เศรษฐกิจแต่ละชนิดที่ควรได้รับการหนุนเสริมจากทั้งภาควิชาการ ภาครัฐ ร่วมกันเกษตรกรชาวสวน ได้แก่ ทูเรียน พัฒนาการขยายตลาด พัฒนาการประกันคุณภาพทูเรียน (โดยการขยายกลุ่มการประกันคุณภาพให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น) ลางสาด พัฒนาอัตลักษณ์เพิ่มคุณค่าทางการตลาด กาแฟพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พัฒนาองค์ความรู้เกษตรกรชาวสวนด้านการความเข้าใจการบริหารต้นทุน ในประเด็นวิถีอนุรักษ์ป่าไม้ในระบบวนเกษตร ได้พัฒนาดัชนี Microclimate เปรียบเทียบป่าไม้และระบบวนเกษตร การควบคุมพื้นที่ป่าไม้จากการพัฒนาแผนที่ควบคุม พัฒนากติกาความร่วมมือในการดูแลรักษาป่า ซึ่งมีการกำหนดผลลัพธ์ของกรอบวิจัยในภาพรวมของแต่ละตำบลที่จะให้องค์ความรู้จากงานวิจัยไปใช้เพื่อทำให้เกษตรกรชาวสวนสร้างรายได้บนวิถีอนุรักษ์ป่าไม้จากการปลูกผลไม้เศรษฐกิจในระบบวนเกษตร

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย **การประเมินเส้นทางผลลัพธ์ผลกระทบของงานวิจัยในระบบวนเกษตรบนทิวเขาผีปันน้ำตะวันออกในเขต จ.อุดรดิตถ์** เพื่อแสดงความคุ้มค่าของงบประมาณการวิจัยที่ได้ลงทุนไปว่าก่อให้เกิดประโยชน์เพียงใด

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัยชุดโครงการการพัฒนานวัตกรรมรูปแบบการสร้างรายได้ด้วยเกษตรมูลค่าสูงจากระบบวนเกษตรบนทิวเขาผีปันน้ำตะวันออกในเขตจังหวัดอุดรดิตถ์ บนวิถีการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้อย่างยั่งยืน (ทำทนายไทย 2)

2. เพื่อศึกษาเส้นทางผลลัพธ์ ผลกระทบของชุดโครงการพัฒนานวัตกรรมการผลิตทุเรียนหลงลับแล-หลินลับแลในระบบวนเกษตรเพื่อความมั่นคงทางด้านเกษตรและอาหารของจังหวัดอุดรดิตถ์ (ทำทนายไทย 1) และชุดโครงการการพัฒนานวัตกรรมรูปแบบการสร้างรายได้ด้วยเกษตรมูลค่าสูงจากระบบวนเกษตรบนทิวเขาผีปันน้ำตะวันออกในเขตจังหวัดอุดรดิตถ์ บนวิถีการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้อย่างยั่งยืน (ทำทนายไทย 2)

3. เพื่อประเมินผลกระทบและความคุ้มค่าของชุดโครงการวิจัยพัฒนานวัตกรรมการผลิตทุเรียนหลงลับแล-หลินลับแลในระบบวนเกษตรเพื่อความมั่นคงทางด้านเกษตรและอาหารของจังหวัดอุดรดิตถ์ (ทำทนายไทย 1) และชุดโครงการการพัฒนานวัตกรรมรูปแบบการสร้างรายได้ด้วยเกษตรมูลค่าสูงจากระบบวนเกษตรบนทิวเขาผีปันน้ำตะวันออกในเขตจังหวัดอุดรดิตถ์ บนวิถีการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้อย่างยั่งยืน (ทำทนายไทย 2)

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ดำเนินการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ วิเคราะห์ และประเมินผลปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหารจัดการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ของ ชุดโครงการวิจัยทำทนายไทย 1 ที่ได้รับงบประมาณ 2560-2561 และ ชุดโครงการวิจัยทำทนายไทย 2 ที่ได้รับงบประมาณ 2561-2562

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่

1.3.2.1 เกษตรกรชาวสวนระบบวนเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ ในพื้นที่ อำเภอเมือง อำเภอลับแล อำเภอท่าปลา

1.3.2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดำนานาขาม องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พูล และองค์การบริหารส่วนตำบลนางพญา

1.3.2.3 ภาครัฐและเอกชน ได้แก่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยพิบัติ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ สภาหอการค้าจังหวัดอุดรดิตถ์ สภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานจังหวัดอุดรดิตถ์ และเครือข่ายภาคีพัฒนาจังหวัดอุดรดิตถ์

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบายและทิศทางของการวิจัยในอนาคตในการส่งเสริมสนับสนุนดำเนินการวิจัยของมหาวิทยาลัย

1.4.2 นักวิจัยได้พัฒนาองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์แก่ชุมชนไม่เพียงแต่เผยแพร่องค์ความรู้ผ่านงานวิชาการเพียงอย่างเดียว

1.4.3 นักวิจัยได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างนักวิจัยร่วมจากท้องถิ่น หรือ หน่วยงานของรัฐ

1.5 ผลกระทบของโครงการ

1.5.1 เกิดประโยชน์ทางเศรษฐศาสตร์ สังคมและ สิ่งแวดล้อม ทำให้ระบบเศรษฐกิจในจังหวัดอุดรดิตถ์เติบโตพร้อมกับความยั่งยืนของทรัพยากรป่าไม้

1.5.2 นักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย โดยการฝึกทักษะการใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เพื่อทำความเข้าใจชุมชนชาวสวน อีกทั้งได้ตระหนักถึงคุณค่าการรักษาสีสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลผลิต หมายถึง ผลผลิตที่ได้รับจากการวิจัยในขั้นแรกและชัดเจนที่สุดและดำเนินการวิจัยสำเร็จตามกำหนดระยะเวลา

ผลลัพธ์ หมายถึง การมีผู้ใช้ประโยชน์ต่อจากผลผลิตงานวิจัยในขั้นแรก ผู้ใช้ประโยชน์ประกอบด้วยผู้ใช้ประโยชน์ในขั้นต้น ขั้นต่อ ๆ ไปจนถึงขั้นสุดท้าย (Users) โดยมีระดับการยอมรับ (Adoption) ทั้งในเชิงความรู้ ทักษะ พฤติกรรม การปฏิบัติ และทักษะ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอันนำไปสู่การเกิดผลกระทบทำให้เกิดรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น หรือการลดการสูญเสียจากภัยธรรมชาติ หรือก่อให้เกิดประโยชน์ทางสังคม

ผลกระทบ หมายถึง ผลกระทบจากการวิจัยเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการมีชุดโครงการวิจัยทำทนายไทย 1 และทำทนายไทย 2 ทั้งด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม

การยอมรับเทคโนโลยี หมายถึง ระดับผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยยอมรับผลการวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ต่อไม่ว่าจะเป็นเพื่อขยายความรู้ทางวิชาการ มีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการหรือนำผลการศึกษาไปใช้แก้ไขปัญหา (หรือนำผลการวิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ) ผู้ใช้ประโยชน์เปิดโอกาสให้ผู้เข้ามามีส่วนร่วมและเรียนรู้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้